

El llibre 18/19

DOSSIER PEDAGÒGIC

© JOSÉ ANTONIO PORTILLO

EL LLIBRE DELS NENS

BIBLIOTECA DE SONS I SOROLLS

PRESENTACIÓ D'AQUEST DOSSIER

Per tal de gaudir al màxim de l'espectacle *Biblioteca de sons i sorolls* i, sobretot, per aprofitar-lo pedagògicament, hem preparat aquest dossier amb un seguit d'informacions, suggeriments, reflexions i treballs per dur a terme amb els vostres alumnes.

Es tracta d'un dossier que només vol suggerir. Aproveiteu-lo segons les vostres necessitats.

Els continguts de l'espectacle permeten treballar-hi des de les diferents àrees i adaptar-lo als diferents nivells dels vostres alumnes i a la vostra manera de fer.

PODEU COMPARTIR AMB NOSALTRES EL MATERIAL QUE GENEUREU AMB ELS ALUMNES!

MÉS INFORMACIÓ

Alicia Gorina

Responsable del Servei Educatiu

e-mail serveieducatiu@teatrelliure.com / telèfon d'inscripció 932 892 771 (ext. 215)

i al nostre web www.teatrelliure.com

PRESENTACIÓ DE L'ESPECTACLE

FITXA ARTÍSTICA

BIBLIOTECA DE SONS I SOROLLS

autoria i direcció **ENRIC MONFORT** i **JOSÉ ANTONIO PORTILLO**

intèrpret

Enric Monfort

veu en off **Pep Cortés** / veu cançó **Alexandra Duvekot**

escenografia **José Antonio Portillo** / llibres i objectes musicals **Mari Carmen Puchol, Nacho Diago, David Espinosa, Elisa Sanz** i **José Antonio Portillo** / creació i direcció musical **Enric Monfort** / so **Roel van Doorn** i **Enric Monfort** / software **Poul Holleman** / vídeo **Hermes Marco** / il·luminació **David Bofarull**

tècnic de so **Poul Holleman** / direcció tècnica, maquinària i il·luminació **Marcos Orbegozo** / disseny i configuració QR **Jorge Aparici** / producció executiva **Toni Benavent** / construcció d'escenografia **Mambo Decorados** / atrezzo **Marcos Orbegozo**

coproducció **Portillo-Monfort, IVC Generalitat Valenciana, ADDA Alicante** i **Caja de Burgos**
amb la col·laboració del **Teatre Lliure, la Universitat Jaume I** i **Teatre del Raval/Ajuntament de Castelló**

-
- _ Espectacle en valencià
 - _ Recomanat de **6 a 12 anys** (cicle inicial, mitjà i superior)
 - _ Montjuïc. Del 5 al 10 de febrer
 - _ Durada **50' sense pausa**

 - _ Seguiu **#BibliotecaDeSonsiSorolls** i **#ELliuredelsNens** al twitter

PRESENTACIÓ DE L'ESPECTACLE

La biblioteca de sons i sorolls és la culminació final del projecte de dues personalitats creatives singulars: l'escenògraf i mestre d'escola **José Antonio Portillo** i el músic **Enric Monfort**, que uneixen aquí els seus mons artístics. Un projecte l'inici del qual vam poder veure al Teatre Lliure la temporada 2015/16.

A cavall entre la música i les arts escèniques, sorgeix aquesta curiosa proposta que rebutja els formats tradicionals per crear una autèntica biblioteca en forma d'octàgon feta de fusta artesanal, que grinyola, on cada objecte té el seu lloc i el seu so. Aquí, els 35-40 visitants que entren a cada sessió assisteixen a un relat que té realment per important les sensacions que els produeix cada so. En aquest espai, tot so és preuat com un tresor, intensament escoltat, recollit, transformat i catalogat, en un procés que explora el propi fet físic i, a la vegada, el seu sentit emocional. Una biblioteca que funciona com el nostre cervell, connectant sons, emocions, records, diàlegs, i que ens apropa al descobriment, a la comprensió del món i de nosaltres mateixos. Habitat per un personatge obsesionat pels sorolls, aquest espai gairebé màgic aconsegueix que qualsevol petit objecte de la vida real –com ara una pedra, unes cordes, una caixa enregistradora, uns testos o una cafetera– generi un so que acabarà formant part de la memòria del públic. **Enric Monfort** s'encarrega de guiar-nos a través d'aquest viatge embolcallador, poètic i didàctic cap a una relació profunda, personal i intransferible amb l'univers dels sons.

PREPARACIÓ PRÈVIA DEL DOCENT AMB ELS ALUMNES

No cal una gran preparació per assistir a *Biblioteca de sons i sorolls*, però es pot fer una petita reflexió conjunta amb la classe per tal que els alumnes vinguin en bona disposició al teatre i gaudeixin més de l'espectacle.

Podria estar bé explicar d'entrada que aniran al Teatre Lliure, que és un dels centres teatrals més importants de Barcelona, de Catalunya i d'Europa. Fins i tot se'ls pot explicar una mica la història del Lliure.

La tasca prèvia del docent, però, ha de consistir sobretot en disposar els alumnes a escoltar amb atenció. Seria important que entenguessin el privilegi d'assistir a un espectacle com aquest, pensat perquè ells passin una bona estona i així valorin més l'activitat. S'ha d'explicar quina és la bona actitud d'un espectador teatral: respectar el treball dels actors, estar atent (ulls i orelles ben obertes), estar quiet i en silenci, i preparat perquè l'espectacle et sorprengui.

Com que l'espectacle estimula especialment i explícitament el sentit de l'oïda, el més important és preparar els infants per l'escolta, amb l'esforç que aquesta activitat demana. Avui dia, els estímuls que arriben als infants són sobretot visuals: estan situats en la cultura de la imatge canviant. En canvi, aquest espectacle se centra en un altre espai de la percepció, i és bo que els alumnes siguin conscients dels diferents sentits humans, de com alguns els tenim més oblidats que d'altres, i que vinguin preparats a desenvolupar en concret la capacitat auditiva.

OBJECTIUS I CONTINGUTS DIDÀCTICS DE L'ESPECTACLE

Referits a fets, conceptes i principis

Gaudir del relat a partir dels estímuls auditius i de la imaginació.

Referits als procediments

Estimular la imaginació i despertar les emocions a través de l'escolta conscient de sons i sorolls, i a través del gust per imaginar històries.

Referits als valors, actituds i normes

Valorar les arts escèniques com a forma d'expressió. Mostrar curiositat i interessar-se pel món del teatre des d'un punt de vista integral.

Aprendre a ser un espectador coneixedor, sensible i conscient de les arts escèniques.

PROPOSTES DIDÀCTIQUES PER A DESPRÉS DE LA FUNCIO

1. Aquesta *Biblioteca de sons i sorolls* és un espai on el mitjà sonor ho impregna tot, però més enllà del fet físic, el veritablement important són les sensacions que ens produeixen cadascun dels sons. Per tant, fer un treball sobre les sensacions que els alumnes han experimentat pot ser molt positiu. Darrerament, molta gent –experts en pedagogia, famílies i educadors– ha començat a prendre consciència que allò que ens passa per dins, el món interior, és fonamental per a l'ensenyament i l'aprenentatge a l'escola. Moltes escoles ja estan treballant molt l'educació emocional. Aquesta biblioteca pot ser un molt bon punt de partida per parlar de les sensacions i de les emocions. La reflexió pot ser parlada, escrita o dibuixada.

- Quines sensacions he tingut durant l'espectacle? Què és una sensació?
 - Què és una emoció? Quin tipus d'emocions podem identificar? Podem compartir-les amb la resta de la classe?
 - L'espectacle ens ha fet recordar alguna experiència passada? Què és un record? Com relacionem els records i les emocions? Creieu que els sons ens connecten amb els records? Com són els records? Què recordem i com? Què creieu que recordareu quan sigueu grans?
-

2. L'espectacle també pot ampliar o enriquir els continguts de música que ja es treballen a l'escola, o fins i tot convertir aquesta matèria en un projecte de classe.

- Es pot treballar el concepte, l'origen i la història de la música: què és la música; la relació entre el so, el soroll i la música; el naixement de la música, la història de la música...
 - Es pot treballar des del punt de vista de la física, la naturalesa del so, com funciona el so, com viatja...
 - Es pot treballar des del punt de vista tècnic, tant pel que fa a l'enregistrament com a la creació del so (processos més analògics i més moderns, amplificadors, sintetitzadors...).
 - I també des d'un punt de vista més creatiu. Per exemple, podem imaginar que la nostra classe és una biblioteca de sons i sorolls i descobrir possibilitats de la classe que no coneixíem.
-

3. Si no es vol realitzar tot un projecte, en tot cas és important fer una reflexió conjunta de l'obra després de venir a veure'n una funció, per poder compartir les opinions i tancar l'activitat:

- Allò que més m'ha agradat ha estat...
- Allò que menys m'ha agradat ha estat...
- M'ha fet riure que...
- M'ha fet una mica de pena que...
- M'ha sorprès que...
- Aquest personatge em recordava...
- Aquest espectacle m'ha fet pensar en...

MATERIAL D'AMPLIACIÓ

Més informació sobre el **Teatre Lliure**

<http://www.teatrelliure.com/ca/el-teatre-lliure/qui-som//historia>

Entrevistes i articles sobre **José Antonio Portillo**

<http://www.elcultural.com/revista/teatro/Jose-Antonio-Portillo/11387>

<http://www.titeresante.es/2015/02/la-biblioteca-de-los-tiempos-anudados-de-jose-antonio-portillo-en-el-teatre-lliure-de-barcelona/>

<https://www.youtube.com/watch?v=j4PC3Zu54CE>

Informació sobre **Enric Monfort**

<http://cargocollective.com/enricmonfort>

<https://www.youtube.com/watch?v=ftwFIN1nPwA>

Articles relacionats amb l'**educació en valors**

<http://www.ub.edu/GREM/educacio-per-la-pau-i-pedagogia-de-la-interioritat/>

<http://www.rafaelbisquerra.com/ca/educacio-emocional/concepte-educacio-emocional.html>

<http://ensenyament.gencat.cat/ca/departament/publicacions/colleccions/competencies-basiques/primaria/ambit-educacio-valors/>

MÉS BIBLIOGRAFIA

Portillo, José Antonio: *Artefactes*. Kalakandra editora, 2002

